

๗๗

ความสัมพันธ์ระหว่างบรรษัทการศองค์การ การถูแลในวิชาชีพ

กับ ความทึ่งอ姣ในงานของหมายบาลวิชาชีพ

ในโรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์

กรุงเทพมหานคร

นางสาวสุภัสส่า หมายธรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรบริษัทฯ คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการหมายบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-198-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

RELATIONSHIPS BETWEEN ORGANIZATION CLIMATE, CARING IN PROFESSION,
AND JOB SATISFACTION OF PROFESSIONAL NURSES
IN HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF
THE DEPARTMENT OF MEDICAL SERVICES,
BANGKOK METROPOLIS

MISS SUPANEE THAYATHAM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Nursing Administration Program

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-198-6

พัชร์วิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างบรรณาการของศึกษา การคูณในวิชาชีพ กับความพึงพอใจ
ในงานของพยานาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
โดย นางสาวสุภาณี ทัยธรรม
ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ญันพันธุ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรบริษัทฯ ตามที่ระบุด้านล่าง

Thanon Vorasathay

..... คณะกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอนวิทยานิพนธ์

M. S. ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ บุณฑูรรักษ์)

อ. ดร. วิวัฒน์ ภู่วิทัย อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ญันพันธุ์)

ดร. วิวัฒน์ ภู่วิทัย กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วราชา บุราไซติ)

7

พิมพ์ต้นฉบับนักศึกษาอวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

สุภารัต ทักษรธรรม : ความล้มเหลวของบรรยายการศักย์ การคุณในวิชาชีพ กับความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร (RELATIONSHIPS BETWEEN ORGANIZATION CLIMATE, CARING IN PROFESSION, AND JOB SATISFACTION OF PROFESSIONAL NURSES IN THE HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF MEDICAL SERVICES, BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.จินตนา ยุนิพันธุ์, 114 หน้า ISBN 974-584-198-6

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ บรรยายการศักย์ การคุณในวิชาชีพ และศึกษาความล้มเหลวของบรรยายการศักย์ การคุณในงานของพยาบาลวิชาชีพ และสร้างสมการพยากรณ์ ความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ โดยใช้ตัวอย่างประชากรเป็นพยาบาลประจำการ จำนวน 300 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดความพึงพอใจในงาน บรรยายการศักย์ การคุณในวิชาชีพ

ผลการวิจัยที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพด้านเพื่อนร่วมงาน มีค่ามากที่สุดด้านรายได้มีค่าเฉลี่ยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพจำแนกตาม อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสาทการณ์ พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

2. ค่าเฉลี่ยการคุณในวิชาชีพที่พยาบาลวิชาชีพได้รับจากหัวหน้าห้องผู้ป่วย ต่ำกว่าที่ได้รับจากผู้ร่วมงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3. บรรยายการศักย์ การมีติข้อ นิติแบบอย่าง และมีติกรุณาปรานี การคุณในวิชาชีพที่ได้รับจากหัวหน้าห้องผู้ป่วยและการคุณในวิชาชีพที่ได้รับจากผู้ร่วมงาน มีความล้มเหลวของบรรยายการศักย์ในระดับปานกลางกับความพึงพอใจในงาน ในขณะที่บรรยายการศักย์ มีติมีตรล้มเหลว มีความล้มเหลวของบรรยายการศักย์ต่ำกับความพึงพอใจในงาน แต่มีติขาดความสามัคคี มีติอุปสรรค มีติห่างเหิน มีความล้มเหลวของบรรยายการศักย์ต่ำกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ

4. การคุณในวิชาชีพที่ได้รับจากหัวหน้าห้องผู้ป่วย บรรยายการศักย์ การมีติข้อ นิติแบบอย่าง และมีติกรุณาปรานี และการคุณในวิชาชีพที่ได้รับจากผู้ร่วมงาน เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มีสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ร้อยละ 43.90 ($R^2 = 0.4390$) และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ของความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ ในรูปคณิตศาสตร์ดังนี้

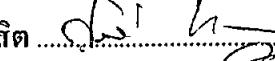
$$Z' = 0.21814CAREH + 0.23929CL13 - 0.16066CL12 - 0.19213CL16$$

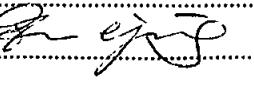
$$+ 0.30154CL18 + 0.12409CAREP.$$

ภาควิชา คณะครุภัณฑ์ศุภรศุภภัณฑ์.....

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล.....

ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C286190 NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD: : MAJOR ORGANIZATION CLIMATE / CARING/ JOB SATISFACTION/ NURSES

SUPANEE THAYATHAM : RELATIONSHIPS BETWEEN ORGANIZATION CLIMATE, CARING IN PROFESSION, AND JOB SATISFACTION OF PROFESSIONAL NURSES IN THE HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF MEDICAL SERVICES, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR JINTANA YUNIBHAND, PH.D. 114 pp. ISBN 974-584-198-6

This descriptive research was designed to study job satisfaction organization climate, caring in profession and to search for variables that would be correlated and able to predict the job satisfaction of professional nurses. Research subjects consisted of 300 staff nurses. Data collected by using job satisfaction scale; organizational climate, caring in profession questionnaires.

The followings were the major findings of the study :

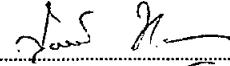
1. The mean score of the job satisfaction in the aspect of peers was the highest one whereas that in the aspect of income was the lowest. There were no significant difference between the mean score of job satisfaction of professional nurses with different age, education qualification and experience.

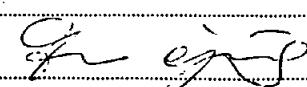
2. Mean score of caring in profession of professional nurse received from head nurses was significantly lower than that received from peers, at the .05 level.

3. Organization climate in the dimension of esprit, thrust, consideration and caring in profession from head nurses and from peers were significantly and positively related, at the average level, to job satisfaction, while organization climate in dimension of intimacy was significantly and positively related, at the low level, but the dimensions of disengagement, hindrance, aloofness were significantly and negatively related to job satisfaction of professional nurses, at the .05 level.

4. Caring in profession received from head nurses, organization climate in the dimension of esprit, hindrance, production, consideration and caring in profession received from peers were the predictor of professional nurses' job satisfaction. The predictability were accounted for 43.90 ($R^2 = 0.4390$) of variance. The predicted equation in standard score was

$$Z' = 0.21814CAREH + 0.23929CL13 - 0.16066CL12 - 0.19213CL16 + 0.30154CL18 + 0.12409CAREP$$

ภาควิชา คณะรัฐศาสตร์ ศึกษาด้านมนุษย์ ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2536 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิจกรรมประจำ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยตี คำขวัญความกรุณาของ รองศาสตราจารย์

ดร.จินคนา ญี่ปันธุ์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่กรุณารับเชื้อคิดเห็น คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไข
ข้อบกพร่อง คำขวัญความเอาใจใส่อ่อนช่างศรีษะ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูง จากรองศาสตราจารย์ ดร.วรรณ บูรณ์ชีค
ที่กรุณารับคำแนะนำในการใช้สถิติ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่าน จาก
สถาบันต่าง ๆ ที่กรุณาตรวจสอบแก้ไข ให้คำแนะนำในการปรับปรุง เครื่องมือในการวิจัย

โครงการขอขอบคุณร่วมกับสาขาวิชาพยาบาลทุกท่าน ที่ให้ข้อมูลเพื่อประกอบในการศึกษาครั้งนี้
นอกจากผู้มีพระคุณที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้อาจจะไม่สำเร็จ ลุล่วงไปได้
ถ้าผู้วิจัยไม่ได้รับความช่วยเหลือ แบ่งเบาภาระ ทั้งทางกายภาพ จากคุณพ่อ คุณแม่ คุณน้าา ย่า หล่อ
วัฒนธรรม คุณพรหพย์ ภัทรสมันต์ ตลอดจนผู้ร่วมงานทุกท่านในห้องปฏิบัติการ ที่ให้คำปรึกษา
รองพยาบาลเจริญกรุงประชาภิญญา จังกรานขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

สุกานัน พยาธรรบ

ศูนย์วิทยบรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิจกรรมประการ	๗
สารบัญตาราง	๘
สารบัญภาพ	๙

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิด เกี่ยวกับความพึงพอใจในงาน	10
ความหมายและความสำคัญของความพึงพอใจในงาน ..	10

สารบัญ (ค่ำ)

	หน้า
องค์ประกอบของความพึงพอใจในงาน	12
ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในงาน	
กับการปฏิบัติงาน	17
ความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำชาติ	19
องค์ประกอบของความพึงพอใจในงานพยาบาล	20
การวัดความพึงพอใจในงาน	23
ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในงานของพยาบาล	23
อายุ ประสาทรทักษะพยาบาล วุฒิทางการศึกษา	23
บรรยากาศของคุณครา	25
ความหมายของบรรยากาศของคุณครา	26
องค์ประกอบของบรรยากาศของคุณครา	28
บรรยากาศของคุณครากับความพึงพอใจในงาน	
ของพยาบาลประจำชาติ	36
การคูณในวิชาชีพ	37
ความหมายของการคูณ	37
รูปแบบการคูณ	39
องค์ประกอบของการคูณ	41
การคูณในวิชาชีพกับความพึงพอใจในงาน	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
การหาความตระหนักรู้และความเชี่ยวชาญของแบนเนอร์	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	62

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
5 สรุปผลการวิจัย ภารกิจประเพณ และข้อเสนอแนะ	86
สรุปผลการวิจัย	87
ภารกิจประเพณการวิจัย	91
ช้อ เสนอแนะ	96
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	106
ภาคผนวก ก. รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ	107
ภาคผนวก ข. ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	108
ประวัติผู้วิจัย	114

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 สักษะเบรษฐาการศองค์การของโรงเรียนจากองค์ประกอบห้อง ๘ มิถุนายน.....	33
2 គະແນນມາตรฐานທີ່ໃຊ້ເປັນມາຕຽບຮັບສິນຂອງສະບັບຮາຍາກາສອງຄໍາກາຣຂອງ ຫາລືນ.....	34
3 ຈຳນວນປະຊາກຮ ແລະ ຄ້າວຍ່າງປະຊາກຮ.....	52
4 ມົງຄປະກອບກາຣຽແລ ๘ ທັວໜ້ອ.....	58
5 ຈຳນວນແລ້ວຍລະຂອງພໍານາກລວິຫຼາຍີພ ຈຳແນກຄາມ ອາຍຸ ເພດ ວິຊາກົດກົມາ.....	65
6 ຈຳນວນແລ້ວຍລະຂອງພໍານາກລວິຫຼາຍີພ ຈຳແນກຄາມປະສົບກາຣົ່າຍານາລ ແລ້ວແຜນກາປູ້ປົກິງ.....	66
7 ຄໍາເນື້ອຍ ສ້ານເບື່ອງ ແນມາຕຽບຮັບ ຂອງຄວາມເພື່ອຂອງຈານງານ ຂອງພໍານາກລວິຫຼາຍີພ ຈຳແນກ ເປັນຮາຍກ້າພແລະຮາມທຸກຄ້າ.....	67
8 ຄໍາເນື້ອຍ ສ້ານເບື່ອງ ແນມາຕຽບຮັບ ຂອງມືຕິບຣັຍາກາສອງຄໍາກາຣຂອງຄ້າວຍ່າງ ປະຊາກຮ ຈຳແນກຄາມພັກຕິກຣມຜູ້ບໍລິຫານ ແລະພັກຕິກຣມຜູ້ຮ່ວມມານ.....	68
9 ຈຳນວນຮ້ວຍລະຂອງພໍານາກລວິຫຼາຍີພ ຈຳແນກຄາມລຳຄັບປະແນນ ກາຣຽແລໃນວິຫຼາຍີພຂອງພໍານາກລວິຫຼາຍີພ.....	69

สารบัญสารทั่วไป (ต่อ)

รายการ	หน้า
10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการคูณในวิชาชีพ จำแนกตามองค์ประกอบการคูณ.....	72
11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในงานของพยานาลวิชาชีพรายตัว และรวมทุกตัว จำแนกตามช่วงอายุ.....	75
12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในงานของพยานาลวิชาชีพรายตัว และรวมทุกตัว จำแนกตามประสมการผู้ของพยานาล.....	76
13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในงานของพยานาลวิชาชีพ รายตัว และรวมทุกตัว จำแนกตามภารกิจการศึกษา.....	77
14 ค่าสัมประสิทธิ์สัมภันธ์ เพียร์สันระหว่างบรรยายกาศองค์กร 8 มิติ การคูณในวิชาชีพที่ได้รับจากหัวหน้าห้องผู้ป่วย และผู้ร่วมงาน อายุ ประสมการณ์ วุฒิทางการศึกษา กับความพึงพอใจรวมทุกตัว.....	80
15 ลำดับขั้นค่าวァรเพรพยากรณ์ ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ ในรูปแบบแนวตืบ (b) และคงแนะนำตรฐาน (Beta) ผลการทดสอบความมีนัยสำคัญ ของคะแนนตืบ (b) แต่ละตัวที่ใช้พยากรณ์ความพึงพอใจในงานรวมทุกตัว ของพยานาลวิชาชีพ.....	82
16 ตัวヴァรเพรพยากรณ์ ค่าสัมประสิทธิ์ การพยากรณ์ในรูปแบบแนวตืบ (b) คงแนะนำ มาตรฐาน (Beta) ผลการทดสอบความมีนัยสำคัญของ b และแสดงส่วนการถูกออก พหุคูณที่ใช้พยากรณ์ความพึงพอใจในงานของพยานาลวิชาชีพ.....	84

สารบัญภาพ

แผนภาพ

หน้า

1 แผนภูมิเบรียบเทียบความสัมพันธ์บรรษัทการศึกษา เมื่อจำแนกเป็นประเภท.....	35
---	----

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**